

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoPr/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206257
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8514206257.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobkyne I.. V. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C.V. Č.. XXX, proti žalovanému Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni, na ul. Obrancov mieru č. 1, právne zastúpenému JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, na ul. Štúrovej č. 20, o priznanie nárokov z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 11.04.2018 č.k. 5Cpr 3/2014-115 takto

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavil a náhradu trov konania stranám nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť. Predbežné prejednanie sporu v tejto veci vykonané nebolo, žaloba bola vzatá späť pred začatím prvého pojednávania a teda ani na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby by nebolo možné prihliadať. Súd prvej inštancie preto konanie zastavil.

3. Žalobkyňa dôvod späťvzatia žaloby neuviedla, nepreukázala ani, že by po začatí konania boli ňou uplatňované nároky zo strany žalovaného uhradené, resp. žiaden iný dôvod poukazujúci na zavinenie žalovaného vedúce k zastaveniu konania. Zastavenie konania tak zavinila žalobkyňa.

4. Z dôvodu zavinenia zastavenia konania by žalobkyňa v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP bola povinná nahradiť trovy konania žalovanému. Žalovanému však náhrada trov konania priznaná nebola a to postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 257 CSP.

5. Žalovaný ako orgán verejnej moci nepochybne stále zamestnáva osoby v rámci osobného úradu, ktorým problematika v štátnozamestnaneckých vzťahov a nárokov s tým spojených musí byť jednoznačne známa, pričom ak v súčasnosti nie je medzi týmito osobami osoba s odborným právnickým vzdelaním, žalovaný mohol o odbornú právnu pomoc v tejto veci žiadať samotný Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorý je nadriadeným služobným úradom Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Slovenskej republike a ktorý takéto odborne zdatné osoby zamestnáva minimálne na odbore legislatívy a práva, resp. na odbore kontroly, dozoru a sťažnosti. Napriek tomu žalovaný nijako relevantne nezdôvodnil potrebu pribratia právneho zástupcu z radov advokátov. Nemožno v tejto veci akceptovať prípadné námietky, že napr. išlo o zložitú právnu otázku, nakoľko

otázka dôvodnosti, či nedôvodnosti nárokov zo štátnozamestnaneckého pomeru nemôže byť otázkou právne náročnou pre osoby pracujúce v orgánoch verejnej moci práve v danej oblasti. Za takejto situácie nemožno akceptovať tvrdenia žalovaného, že nepriznanie náhrady trov konania žalovanému by bolo v rozpore s princípom rovnosti strán. Žalovaný v zásade vyvolal svojim nezákonným postupom a to daním výpovede žalovanej zo štátnozamestnaneckého pomeru, o ktorej vedel, že je nulitná i spor v tejto veci, pričom to, že žalobkyňa zotrvala na žalobe i po právoplatnom skončení veci vedených na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 7Cpr 3/2011 a 4Cpr 1/2011, kde nulitnosť výpovede bola opakovane deklarovaná, je len výsledkom toho, že celú situáciu v prvotných základoch zavinil samotný žalovaný, ktorého konanie napriek záverom v skorších veciach mohla žalobkyňa dôvodne pociťovať ako konanie spôsobujúce jej škodu zodpovedajúcu práve výške nárokov, ktoré v tejto veci voči žalovanému uplatňovala. V tejto súvislosti sa poukázalo i na závery Krajského súdu v Prešove uvedené v uznesení zo dňa 18.03.2015 č.k. 21CoPr 1/2015 - 216, podľa ktorých v prípade priznania trov žalovanému by žalobkyňa zdieľala nielen postavenie účastníka konania vystaveného nulitným právnym aktom žalovaného do stavu právnej neistoty, ale aj účastníka, ktorý by na závažnú chybu žalovaného doplatil finančnou ujmou v podobe náhrady trov právneho zastúpenia žalovanému ako úspešnému účastníkovi. Tento záver možno plne použiť i na dôvody nepriznania náhrady trov konania žalovanému v tejto veci.

6. Proti tomuto uzneseniu, a to konkrétne proti výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol uznesenie v napadnutej časti zmeniť tak, aby žalovanému bola priznaná plná náhrada trov konania. Ako dôvod uviedol, že pri rozhodovaní o trovách sa vychádzalo z ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. V súvislosti s týmto ustanovením sa poukázalo na iné konania vedené medzi žalobkyňou a žalovaným na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 7Cpr 3/2011 a 4Cpr 1/2011, ktoré sa viedli na základe žalôb žalobkyne. Podstatou týchto konaní bola skutočnosť, že žalovaný ničotným úkonom zdanlivo skončil štátnozamestnanecký pomer žalobkyne napriek tomu, že nebol jej služobným úradom. Takáto aplikácia ustanovenia § 257 CSP na zistený skutkový stav je nesprávnym právnym posúdením. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že zo samotného ustanovenia § 257 CSP vyplýva výnimočnosť rozhodnutia súdu o nepriznaní náhrady trov konania. Nepriznanie náhrady trov konania musí byť zároveň odôvodnené dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Argumenty súdu prvej inštancie by obstáli, ak by žalobkyňa po 19.08.2015, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa vo veci 4Cpr 1/2011 zobrala svoju žalobu späť. Žalobkyňa však v konaní pokračovala. Po 19.08.2015 po vyzvaní žalovaný predložil súdu podania zo dňa 12.12.2016, zo dňa 18.04.2017 a zo dňa 14.06.2017. Všetkými týmito podaniami reagoval na podania žalobkyne, ku ktorým bol vyzvaný vyjadriť sa, pričom žalobkyňa po tom, čo bola medzi ňou a žalovaným právoplatným rozhodnutím súdu vyriešená hmotnoprávna otázka, či bol žalovaný v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru jej služobným úradom, predkladala nové a nové podania, ktorými zotrvala na podanej žalobe, aby po sérii týchto podaní deň pred nariadeným termínom pojednávania svoju žalobu zobrala v celom rozsahu späť. Žalovaný nespochybňuje možnosť žalobkyne disponovať žalobou, ale s takouto dispozíciou sú spojené zákonom predpísané dôsledky. V opísanej skutkovej situácii nemožno priznať relevanciu akémusi prvotnému základu sporu spočívajúcemu v nulitnom akte žalovaného. O tom, že k takému aktu došlo sa žalobkyňa dozvedela najneskôr v roku 2015. Ak sa rozhodla pokračovať v konaní, je to jej právo, s ktorým sú spojené dôsledky v podobe procesného neúspechu a s tým spojeným bremenom náhrady trov konania.

7. Ani úvaha o tom, že žalovaný nezdôvodnil potrebu zastúpenia advokátom neobstojí so zreteľom na ustanovenie čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Navyše samotné skutkové okolnosti, ktoré súd prvej inštancie opísal, teda že žalovaného k ničotnému právnemu aktu viedlo práve usmernenie jeho nadriadeného orgánu, vyvolali na strane žalovaného potrebu právneho zastúpenia advokátom s cieľom vyhnúť sa ďalšiemu nezákonnému postupu. Strany sporu bez ohľadu na to, či ide o právnické alebo fyzické osoby, majú v konaní rovné postavenie. Súd štandardne neskúma, či osoba, ktorá má právnické vzdelanie sa mohla alebo mala dať zastúpiť advokátom a neexistuje dôvod, pre ktorý by nemala byť priznaná z takýchto dôvodov náhrada trov konania žalovanému.

8. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného je opodstatnené.

9. V danom prípade vo veci nie je možné stotožniť sa so záverom o potrebe aplikácie ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania.

10. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Bude preto vecou konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania.

11. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, alebo k určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či tu nie je výnimka z výnimky, teda či na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Druhá oblasť sa týka sociálnych aspektov. Dochádza k nej vtedy, ak z priebehu konania výrazne vystupuje do popredia, že povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov z dôvodov, ktoré sama nezavinila alebo môže ich uhradiť len s veľkými ťažkosťami.

12. Pokiaľ ide o právoplatne ukončené konania vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 7Cpr 3/2011 a sp. zn. 4Cpr 1/2011, tieto nepredstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa. V týchto konaniach došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb žalobkyne z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.07.2014 č.k. 7Cpr 3/2011 - 257 nadobudol právoplatnosť dňom 27.08.2014 a rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 08.10.2014 č.k. 4Cpr 1/2011 - 159 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.06.2015 č.k. 18CoPr 8/2014 - 206 sa stal právoplatným dňa 19.08.2015. Konanie v tejto veci bolo uznesením zo dňa 25.02.2015 č.k. 5Cpr 3/2014 - 6 prerušené do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej pod sp. zn. 4Cpr 1/2011. Žalobkyňa teda od 19.08.2015, kedy bolo právoplatne ukončené konanie vo veci 4Cpr 1/2011 mala vedomosť o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného a napriek tomu trvala na podanej žalobe.

13. Žalovaný splnomocnil advokátku JUDr. Ivetu Rajtákovú na zastupovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cpr 3/2014 až splnomocnením zo dňa 07.12.2016, teda po viac ako roku od právoplatného ukončenia sporu vedeného pod sp. zn. 4Cpr 1/2011 a viac ako po dvoch rokoch od ukončenia konania vo veci 7Cpr 3/2011, v ktorých sa riešila otázka vecnej pasívnej legitímácie žalovaného. Takéto správanie sa žalobkyne nemožno považovať za okolnosť vedúcu k nepriznaniu náhrady trov konania žalovanému podľa ustanovenia § 257 CSP.

14. K späťvzatiu žaloby zo strany žalobkyne došlo až podaním zo dňa 10.04.2018 a to bez uvedenia dôvodu. Žalobkyňa teda procesne zavinila zastavenie konania, a preto pri rozhodovaní o trovách sa malo vychádzať z ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

15. Za správny sa nedá označiť ani záver, podľa ktorého žalovaný v konaní nijako relevantne nezdôvodnil potrebu pribratia právneho zástupcu z radov advokátov.

16. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 89 a nasl. umožňoval každej strane sporu dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Týmto zástupcom mohol byť aj advokát. Tento právny predpis vo svojich ustanoveniach pritom nevylučoval, aby strana odborne spôsobilá hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohla dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu jej nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené boli vždy potrebné. Právo každého na právnu pomoc v konaní pred súdmi je pritom základným ústavným právom upraveným v článku 47 Ústavy Slovenskej republiky. Právnu pomoc advokáti poskytujú za odmenu, a preto je na mieste, aby v prípade, ak vzniknú zákonné predpoklady pre priznanie náhrady trov konania strane sporu, táto náhrada trov strane sporu aj priznaná bola. V opačnom prípade by ústavné právo

strany sporu na právnu pomoc pôsobilo odradzujúco, nakoľko všetky trovy s tým spojené by musela znášať zo svojich prostriedkov.

17. Rovnako aj právnická osoba, ktorá zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním, alebo má aj vlastný právny útvar a splnomocnila advokáta na zastupovanie v konaní, má právo na náhradu účelne vynaložených trov konania vzniknutých v súvislosti s týmto zastupovaním. Opačný výklad by v konečnom dôsledku znamenal, že strana sporu, ktorá zamestnáva osobu s právnickým vzdelaním alebo sama má právnické vzdelanie, musí znášať aj trovy právneho zastúpenia. Takýto výklad je v rozpore nielen s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ale aj v rozpore s ustáleným princípom rovnosti účastníkov konania.

18. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP uznesenie vo výroku o trovách konania zmenil a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Zároveň úspešnému žalovanému priznal i náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1,2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

20. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).